

Raadsvoorstel

Zaaknummer	1196432
Portefeuillehouder	drs. H.M.W. ter Heegde, burgemeester
Voorstel	Vaststellen stappenplan integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Gooise Meren

Aan de raad,

1. Beslispunt

Vaststellen Stappenplan integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Gooise Meren.

2. Inleiding

In geval van vermoeden van integriteitsschendingen van politieke ambtsdragers is het gewenst, dat op hoofdlijnen is bepaald hoe gehandeld moet worden en door wie. Het bij dit voorstel gevoegde stappenplan beoogt daarin te voorzien.

3. Beoogd effect

Het stappenplan moet voldoende houvast bieden voor de diverse actoren die betrokken zijn bij het behandelen van vermoedens van integriteitsschendingen. Het plan moet tevens snel en adequaat handelen in deze situaties mogelijk maken met oog voor alle in het geding zijnde belangen.

4. Argumenten en onderbouwing

4.1 Grondslag

Op grond van de Gemeentewet (artt. 15, 41c en 69) heeft de raad voor zijn leden, de wethouders en de burgemeester een gedragscode vastgesteld. Ter uitvoering van deze code wordt thans voorgesteld een stappenplan vast te stellen ingeval van een vermoeden van een integriteitsschending van een politieke ambtsdrager van de gemeente.

Artikel 170, lid 2 van de Gemeentewet bepaalt dat de burgemeester de bestuurlijke integriteit van de gemeente bevordert. Het is van belang te benadrukken dat de burgemeester met dit artikel geen bijzondere bevoegdheden heeft gekregen om invulling te geven aan deze zorgplicht.

4.2 Rolverdeling Raad, Presidium, burgemeester

Het voorgelegde stappenplan heeft onder meer tot doel een werkbare en heldere rolverdeling te creëren tussen met name de burgemeester, het presidium en de raad.

Het is de raad die in de gelegenheid behoort te worden gesteld een oordeel te geven over integriteitsschendingen van politieke ambtsdragers. In het kader van deze eindverantwoordelijkheid ligt het dan ook voor de hand dat de raad het stappenplan integriteitsschendingen vaststelt.

Het door de raad vast te stellen stappenplan legitimeert de burgemeester de nodige handelingen uit te voeren voor het na screening al dan niet onderzoeken van mogelijke integriteitsschendingen. De burgemeester informeert het presidium en raadpleegt hen over deze door hem uit te voeren handelingen. Het presidium heeft geen beslissingsbevoegdheden. De raad blijft bevoegd om in voorkomend geval een eigen beslissing in de plaats te stellen van die van de burgemeester. Deze bevoegdheid hoort bij het hoofdschap van de raad en de eindverantwoordelijkheid voor de beoordeling van integriteitsvraagstukken die het gemeentebestuur raken.

Op grond van artikel 182 van de Provinciewet is de Commissaris van de Koning belast met het adviseren en bemiddelen bij verstoorde bestuurlijke verhoudingen in een gemeente en wanneer de bestuurlijke integriteit van een gemeente in het geding is. Met deze rol van de commissaris is in het stappenplan ook rekening gehouden.

Met de hiervoor beschreven rolverdeling wordt een voortvarende en zorgvuldige behandeling van meldingen van integriteitsschendingen mogelijk.

5. Houd rekening met en onderbouwing

5.1 Regeling op hoofdlijnen

De praktijk van integriteitsschendingen laat een grote variëteit aan situaties zien. Het is daarom van belang het stappenplan niet te specifiek te maken. Er moet voldoende ruimte zijn om (in onvoorziene situaties) naar bevind van zaken te kunnen handelen.

5.2 Snelheid en zorgvuldigheid

In het stappenplan heeft de burgemeester een centrale rol. Dit moet het mogelijke maken dat ook snel en adequaat kan worden gehandeld in het geval van vermoedens van integriteitsschendingen. Hierdoor is het mogelijk dat snel met alle betrokken kan worden geschakeld. Het is voor niemand wenselijk dat over dergelijke vermoedens langer dan noodzakelijk onduidelijkheid bestaat. Tegelijkertijd is beoogd dat alle betrokkenen hun rol en verantwoordelijkheden waar kunnen maken en hun rechten zijn geborgd.

5.3 Vervanging rol burgemeester

Meldingen over integriteitsschendingen worden schriftelijke gedaan bij de burgemeester. Meldingen over de burgemeester zelf worden - via de griffier - gedaan bij het presidium. Het presidium wijst een van zijn leden aan die in de plaats treedt van de burgemeester voor de uitvoering van dit stappenplan. Er is hier gekozen voor een rol van het presidium van de raad en niet het college. Het presidium en de raad hebben immers ook een centrale rol als het gaat om het functioneren van de burgemeester.

5.4 Samenloop met strafrechtelijk onderzoek

Het kan zijn dat al bij de screening van een melding of bij de start van het feitenonderzoek duidelijk is dat er een redelijk vermoeden van een strafbaar feit bestaat, maar dit kan ook gedurende het onderzoek blijken. Het moment van aangifte kan dus per onderzoek verschillen. Na eventueel overleg met de officier van justitie stelt de burgemeester alle beschikbare gegevens ter beschikking aan justitie. Een bestuursrechtelijk onderzoek en een strafrechtelijk onderzoek sluiten elkaar niet uit. Zij kunnen elkaar opvolgen of parallel lopen. Wel moet worden voorkomen dat in geval van samenloop, onderzoekers onnodig in elkaars vaarwater komen en de betrokken politieke ambtsdrager en getuige(n) met mogelijk dubbel onderzoek worden belast. In die situatie is het aan te bevelen voorrang te geven aan het strafrechtelijk onderzoek. Na afronding van het strafrechtelijk onderzoek kan dan het proces-verbaal worden opgevraagd bij de (hoofd)officier van justitie.

6. Duurzaamheid

Niet van toepassing.

7. Financiële onderbouwing

Bij het onderzoeken van integriteitsschendingen zullen externe onderzoekers worden ingeschakeld. De kosten die daaruit voortvloeien zullen via de voortgangsverslagen in de begroting worden opgenomen. Het stappenplan schrijft voor dat de burgemeester over de opdrachtverstrekking aan de onderzoekers het presidium raadpleegt.

8. Communicatie en participatie

In gesprek zijn en communiceren over vermeende schendingen is een belangrijk onderdeel van het stappenplan. De zorg voor de interne en externe communicatie is in het stappenplan neergelegd bij de burgemeester. Afhankelijk van de specifieke casus zullen daarvoor de nodige keuzes moeten worden gemaakt. Uitgangspunt is altijd zoveel als mogelijk openbaarheid te betrachten, maar tegelijkertijd ook uiterste zorgvuldigheid in acht te nemen naar alle betrokkenen over de te verstrekken informatie. Per casus zal naar de juiste balans moeten worden gezocht (gesloten waar het moet en open waar het kan). Soms zal voor informatieverstrekking moeten worden gewerkt met het opleggen van geheimhouding. Per keer zal dan ook moeten worden afgewogen hoe ruim de kring wordt van degenen aan wie geheimhouding wordt opgelegd. Het uitgangspunt hierbij zal zijn dat alle raadsleden zo mogelijk en gewenst van dezelfde informatie worden voorzien.

9. Uitvoering, tijdpad, evaluatie

Dit stappenplan zal op de site van de gemeente worden gezet. Bij elke toepassing ervan zal scherp gelet worden op onvolkomenheden en mogelijkheden tot verbetering. Dit kan onderdeel zijn van de naar aanleiding van een integriteitsonderzoek op te stellen rapportage.

De gemeente Gooise Meren heeft integriteit hoog in het vaandel staan. De procedure en het onderzoek van meldingen van vermoedens van integriteitsschendingen vragen de nodige aandacht en zorgvuldigheid van alle betrokkenen. In zijn algemeenheid is het van belang op te merken dat het doel van een integere overheid vooral ook kan worden bereikt door met elkaar te spreken over die gevallen waarin discussie kan ontstaan over integer handelen. Het doen van een schriftelijke melding is daarbij een ultimatum remedium, ofwel de zwaarst beschikbare optie. Het is aan de melder om de afweging te maken welke manier van het bespreekbaar maken van een mogelijke integriteitsschending in een concrete situatie het meest gepast is.

Met vriendelijke groet,
De burgemeester van Gooise Meren,
Drs. H.M.W. ter Heegde.

Bijlagen

1. Stappenplan integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Gooise Meren

De Raad Gooise Meren;

Gelezen het voorstel van de burgemeester van de gemeente Gooise Meren;

Gelet op de Gemeentewet in het bijzonder de artikelen 15, 41c en 69.

Besluit:

het Stappenplan integriteitsschendingen politieke ambtsdragers Gooise Meren vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de Raad Gooise Meren,
gehouden op

De griffier,
Drs. M.G. Knibbe.

De voorzitter,
Drs. H.M.W. ter Heegde.